fotó: Lakatos Attila

Egyéni célok, közös érdekek

Molnár Judit Lilla kiállítása

Nagy T. Katalin

Magyar Műhely Galéria, 2017. X. 18. – XI. 10.

k kiállítás

Molnár Judit Lilla kiállítása egy szervesen összetartozó, egymásba kapaszkodó műciklus, mely rajzokból, fotókból, videóból és installációkból áll, és amely az egyik legégetőbb kérdéssel foglalkozik; az emberek vándorlásával, a rövidebb-hosszabb távra új hazát keresőkkel. A néző bolyong egy ideig a művek között, majd összeállhat benne egy folytatásos képregény.

Az egyik falon szobájukban üldögélő, álmodozó, meditáló fiatalokat látunk, köztük a művészt magát is. Mindenkire az őket vagy vágyaikat szimbolizáló, általuk kiválasztott fotó vetül, mely az egykor divatos faliposzterek hangulatát idézi meg. A projektoros vetítés eredményeképpen szobák lakói és a megálmodott tájak kamuflázsszerűen olvadnak eggyé. Hogy ezek a jövőképek valósággá válhassanak, a szereplők nekivágnak a világnak. Útjukat azok a kis dartsnyilak jelképezik, melyek a világtérkép valamely pontját célozzák. A térképpel szemközti falon hét finoman kidolgozott akvarell látható, mely a legtöbb bevándorlót befogadó országot állítja sorba, céltáblarészként ábrázolva. A történet következő epizódja egy divatbemutató. A művész maga bújik bele az ökokatasztrófa szimbólumaként elhíresült, mára korlátozás alá vont, egyszer használatos műanyagzacskókból varrt, elegáns női estélyi ruhákba. Az újrahasznosított anyagból kivitelezett uszályos ruhák szabása a hadászatban és vadászatban használatos álcaháló szerkezetét követi. Az utca forgatagában, a vásárlók kezeiben lógó zacskók tengerében az öltözetek valóságos kamuflázsokként hatnak. Az utca bármelyik nagyvárosé lehet. Bár van esély rá, ha nem is sok, hogy az új hazában majd a Tesco vagy a H&M helyett Louis Vuitton öltöztet fel minket, vajon számít-e ez valamit?

Persze tudjuk, manapság a ruha teszi az embert. A divatbemutató tehát folytatódik, a művész átöltözik, a magyar hadsereg gyakorló-egyenruháját veszi magára, illetve annak átírt változatát. Az eredeti gyakorlóöltözetet 2016-ban tervezték, jól szellőző holland anyagból készítik, terepszíne terepszínűbb, mint a korábban használt, s ahogy olvashattuk a hírekben, tavalyi bevezetése nagy büszkeséggel töltötte el Simicskó István honvédelmi minisztert is. A művész kissé pimaszkodó hozzáállással felhasználta a magyar hadsereg eme büszkeségét, s egy anyagában hasznavehetetlen, fehér színben pompázó, így viselőjére nézve veszélyes gyakorlót varrt, illetve hímzett. Micsoda békelavinát indíthatna el egy ilyen hadi divattrend! A hímzés következtében a festői terepfoltokból vonalakkal határolt grafika lett, mintha kicsiny országok lennének egy képzeletbeli térképen. Kis országok, mint amilyen Magyarország. Ekkor belénk hasíthat egy szívszorongató mondatfoszlány: „...annak térkép e táj..."

Majd továbblépünk, s a tér másik szegletében egy védőhálót meg egy védőruhát veszünk észre. Finoman átalakított valós tárgyak szimbolikus jelentéssel felruházva. Mert az élet célja a védekezés – sugallja a mű. Nem soroljuk, mi ellen, röviden, minden ellen.

Molnár Judit Lilla kiállítása kérdések és lehetőségek özönét zúdítja a nézőre. A művész egyszerre játékos, filozofikus és nőies. Abszurd játékot űz önmagával és velünk, szerepet vállal és szerepbe kényszeríti nézőit is, létkérdéseken filozofál, majd leleményesen másra tereli a szót, próbára téve mindannyiunkat. Az a nőies gesztus, mellyel megfosztja a katonai kelléktár egyes darabjait azok valós és komoly szerepétől, Szenes Zsuzsa a múlt század 70-es éveiben készített, gyapjútűzéses hímzéssel készített gázálarcát és katonai őrbődéját juttathatja az eszünkbe. Molnár Judit is női rafinériával bánik el a férfivilágból kölcsönvett rekvizitumokkal, s radírozza ki azok férfias komolyságát.

Molnár Judit Lilla: *Uniformis*, 2017, print, 70×50 cm